

13:20, Csütörtök (május 19.), Filmmúzeum

Privát rocktörténet

Az AE Bizottság

dokumentumfilm sorozat, 32. rész

operatőr: Várkonyi Sándor

szerkesztette: Gellért Gábor

Ez a film megrendelhető DVD formátumban.

Egyéb epizódok

Idő szerint | Hely szerint

Vetítik: FILMMÚZEUM: Csütörtök (Május 19.) 13:20

Szombat (Május 21.) 9:00

Kedd (Május 24.) 1:40

Kedd (Május 31.) 1:35

Kedd (Május 31.) 12:40

*

Az A. E. Bizottság (Albert Einstein Bizottság) magyar alternatív együttes volt. Az 1980-as évek elején egyik barátjuk arra biztatta őket, induljanak a Karthágó együttes tehetségkutató versenyén. Mindenki jót mulatott az ötleten, de a barát erősködött: ha az elődöntőkben eljátszanak valamilyen csöpögős slágert, bejutnának a televíziós döntőbe. És ott, a kamerák előtt majd belecsapnak valami punkőrületbe. A haditerv mindenkinek tetszett, ekkor jött az ötlet, hogy Bizottság névvel induljanak a versenyen. A hibátlan stratégiával csak egy baj volt: már az első elődöntőben kiestek. Ám a kudarc is gyümölcsözőt: Nagy Feró meghívta őket előzenekarnak a Fekete Bárányok rockkoncertjére.

1980. augusztus 23-án debütáltak nagy sikerrel az óbudai Hajógyári Szigeten – 1993 óta nyaranként egy hétre itt üzemel a Diáksziget rengeteg koncerttel –, az Ifjúsági Magazin és az Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda által szervezett fesztiválon, a Fekete Bárányokként aposztrofált három sztárbanda, a Magyar Hanglemezkiadó Vállalattal kutya-macska barátságban lévő Beatrice, a Hobo Blues Band és a P. Mobil előzenekaraként, 25 ezer ember előtt. Szabadidő-zene, határozták meg önmaguk műfaját. Ebben minden benne volt. Hogy nincsenek külső kényszerek, korlátok, kötöttségek, kötelezettségek: csak az irányít, ami belülről jön. Azt, hogy egészen pontosan mi fog történni, nem lehetett kiszámítani. A technika ritkán működött tökéletesen, de a problémák is az előadás részévé váltak. Ha nem sikerült egyszerre

elkezdeni egy számot, hát leálltak, megbeszélték a dolgot, és újra kezdték. Meg is mondták: „Minden strófa után egy katasztrófa.” (Ennek a jellemző momentumnak mindkét albumon nyoma maradt. A Jégkrémbalett című albumon a keverőpult mellől szól be valaki a stúdióba, hogy „vágjanak egymás szavába” míg a Kalandra Fel! című album egyik dalának végén közlik a hallgatóval, hogy kikapcsolódott előadás közben az orgona.)

Első nagylemezük a Kalandra fel! (1983) címet kapta. Az azévben kiadott nagylemezek közül a 29. legkelendőbb lett, több mint 20 (Ef. Zámbó közlése szerint 30/40) ezren vették meg. A Kalandra fel! az első magyar alternatív zenei album lett: új kulturális időszak szimbóluma. A hatóság a lemez kiadása előtt annyit kért: a Központi Bizottságra való tekintettel változtassanak nevet. Így lett az együttesből A. E. (azaz Albert Einstein) Bizottság. Arról, hogy az aczéli „3 T” (tilt, tűr, támogat) rendszerében hogyan kaphattak szereplési lehetőséget, Ef. Zámbó István a következőt nyilatkozta: „A 80-as évek elején már-már mozgalommá kicombosodott alternatív és new wave zenei életben a monopol helyzetben lévő magyar hanglemeggyár egyik munkatársa említette, hogy őket nem keresik meg ezek a zenekarok kiadás és megjelentetés céljából. Ezt mi hallottuk és a zenekarból Wahorn András rögtön bement és tolmácsolta a készségünket, hogy mi nagyon szívesen csinálnánk lemezt.

1983-ban Bódy Gábor beszerkesztette őket (Hobóval, a Trabanttal és a Vágtázó Halottkémekkel egyetemben A kutya éji dala című filmjébe. 1984-ben megjelent a Jégkrémbalett című film és hasonló című filmzenéje is nagylemezen. A film országos forgalmazásba 1990-ig nem került. A film a Bizottság együttes dalaira komponált szürreális kliporgia, melynek központjába a testiség és a sötét gondolatok kerültek. 1985-ben nyugateurópai turnét tett az együttes: tulajdonképpen ez volt a közös történet záróakkordja. Nem lett belőlük önagyonülésező Bizottság, vagyishogy önmaga paródiájába züllő, egyre gyengébb erőltetett önmagát ismétlő rockegyüttes. És ez így volt jó. A Bizottság feloszlása nem jelentette sem a haverság, sem az alkalmankénti közös megmozdulások végét. Egyikük sem állt le sem a festéssel, sem a filmezéssel, sem a zenéléssel, természetesen.

Az újraalakuláshoz akkor került legközelebb a Bizottság, amikor 1993-ban négyen, Laca, Jony, Koko és Wahorn közös kazettát adtak ki, de a Bizottság-albumok kollektív jellegével szemben az Edd meg a fényt minden szövegét Laca írta. 1995-ben mindkét Bizottság LP-t kiadta CD-n az MHV romjaiból keletkezett Hungaroton-Gong.

<http://rockbasis.hu/?q=node/365>